

بررسی تأثیر تولید علم و گسترش مرزهای دانش بر اقتصاد مقاومتی از منظر خلاء آیین‌نامه‌ای تألیف کتاب جهت ارتقاء اساتید

محمد مهدی مظفری*^۱، پروانه قلی پور^۲

تاریخ پذیرش ۱۳۹۷/۰۹/۱۲

تاریخ دریافت ۹۷/۰۴/۰۸

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر تولید علم و گسترش مرزهای دانش بر اقتصاد مقاومتی از منظر خلاء آیین‌نامه‌ای تألیف کتاب جهت ارتقاء اساتید است.

روش: روش جامعه آماری تحقیق حاضر شامل اساتید، پژوهشگران، خبرگان دانشگاه دولتی امام خمینی استان قزوین است که با استفاده از جدول مورگان ۲۰۱ نفر به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از مدل معادلات ساختاری و نرم افزار لیزرل استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج معادلات ساختاری نشان داد که ضریب تأثیر تولید علم بر اقتصاد مقاومتی مثبت و معنادار می‌باشد.

ارزش/اصالت تحقیق: با توجه به مطالعات انجام شده، این تحقیق برای نخستین بار است انجام شده و به عنوان یک موضوع جدید در این حوزه به کار رفته است. پیش از این در هیچ فصلنامه‌ای چاپ نگردیده است.

واژه‌های کلیدی: آیین‌نامه ارتقای مرتبه علمی اعضای هیئت علمی، تولید علم، گسترش مرز دانش، اقتصاد مقاومتی،

^۱ استادیار، گروه مدیریت صنعتی، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران.

^۲ کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین، قزوین، ایران.

مقدمه

بشر امروزی در عصری بسر می‌برد که تولید علم یکی از مهم‌ترین عناصر آن به حساب می‌آید. در این راستا تولید علم به عنوان یک رویکرد مؤثر در تدوین خط‌مشی‌ها و ترسیم وضعیت رشد علمی کشور در حوزه‌های مختلف علمی و فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، سیاسی همواره مورد توجه است. شناخت توانمندیها و ظرفیت‌های جوامع در تولید علم به مانند چراغی پیش روی دست اندرکاران جهت پایش روند گسترش مرزهای دانش می‌باشد. تا از این رهگذر مشکلات موجود شناسایی شده و جهت رفع آنها تدابیر لازم اخذ گردد (باقری و همکاران، ۱۳۹۴). ضمن اینکه توسعه یافتگی کشورها بیانگر جایگاه بالای علم و دانش است. همچنین، در سند چشم‌انداز بیست‌ساله ایران از سوی مقام معظم رهبری در سال ۱۳۸۳ نیز به این موضوع اشاره شده است (شیخ‌زین‌الدین و همکاران، ۱۳۹۳).

تولید علم به معنایی ارائه دانش و نتایج جدید و نو از بعد نظری و علمی می‌باشد که در مستندات علمی قبلی وجود نداشته است (شیری و زلفی گل، ۱۳۸۹). آشنا و یوسفی (۱۳۸۳) ادعا می‌کنند که ما در آستانه‌ای ورود به جوامع علمی می‌باشیم که فقط تکیه به منابع مالی و افزایش سرمایه مورد توجه نیست. بلکه گسترش مرزهای دانش و تولید علم با هدف افزایش توان تولید مدنظر می‌باشد. بنابراین، تولید علم را باید در راستای توسعه اقتصادی پیش برد تا در پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی کمک نماید. اقتصاد مقاومتی فقط به دوران جنگ و تحریم اختصاص ندارد بلکه به عنوان یک چشم‌انداز بلندمدت می‌باشد. طبق فرمایشات مقام معظم رهبری در سال ۱۳۹۳، رشد اقتصادی از دل قابلیت و توانمندی‌هایی مردم و کشور سرچشمه می‌گیرد. اقتصاد مقاومتی بدین معنا نمی‌باشد که فقط اقتصادمان را محدود به داخل کشور بنمایم، بلکه باید با اقتصاد جهانی نیز در ارتباط باشیم (کمسیون اقتصاد کلان، ۱۳۹۲).

امانی (۱۳۷۶) بیان نمود جایگاه کتاب در اسلام بسیار بالاست چرا که به عنوان وسیله‌ای برای دگرگونی و تحول در فرهنگ و رشد علمی جامعه است به عنوان یکی از شاخص‌های کلیدی می‌باشد که به انتقال دانش جدید و رشد جامعه کمک می‌نماید. گرگین (۱۳۸۶) اظهار می‌کند که اهمیت و ضرورت ترویج تولید علم و تفکر بر هیچ کس پوشیده نیست. کتاب و مطالعه آن، هنوز هم در میان گروه‌های علاقمند به مطالعه و پژوهش، از جایگاه خاصی برخوردار است. حتی با وجود وسایل ارتباطی الکترونیکی، اینترنت و رسانه‌های اجتماعی، از تعداد خوانندگان روزنامه و کتاب‌های

فیزیکی کم نشده است. چرا که کتاب به عنوان وسیله‌ای برای تولید و ترویج علم، بهترین راهکار جهت ارتقاء تفکر بشریست (تیموری و همکاران، ۱۳۸۶).

در این راستا یکی از دلایل بسیار مهم عدم تألیف کتاب که از نظر عموم پنهان مانده، آیین نامه ارتقای مرتبه علمی اساتید دانشگاه‌ها طبق مصوب وزارت علوم است در جدیدترین شیوه نامه‌ای اجرایی که در تاریخ ۱۳۹۵/۴/۲۷ به دانشگاه‌ها ابلاغ گردیده است، به شرح زیر می‌باشد: در ماده ۳ آیین نامه و جدول‌های آن که در برگزیده فعالیت‌های تحقیقی و فناوری اعضای هیئت علمی می‌باشد، حداقل امتیاز لازم از مقالات علمی- پژوهشی داخلی و ISI خارجی جهت دریافت رتبه دانشجویی ۲۵ امتیاز و برای استاد تمامی ۴۰ امتیاز است. بدین معنا هر عضو هیئت علمی که خواستار ارتقا به جایگاه دانشجویی باشد باید حداقل ۲۵ امتیاز بابت نشر مقاله‌های علمی و پژوهشی داخلی یا ISI خارجی اخذ نماید (صفحه ۴۱ آیین نامه).

کسب امتیاز از مقالات علمی پژوهشی و ISI جزء موارد و تویی می‌باشد. به معنای آن که اگر یک عضو هیئت علمی حداقل امتیازات لازم از مقالات را کسب ننموده باشد، نمی‌تواند متقاضی ارتقا شود. اما زمانی که نوبت به تألیف و نشر کتاب می‌رسد، اولاً حداقل امتیاز لازم برای کتاب در نظر گرفته نشده است. اگر یک عضو هیئت علمی کتاب تألیف نکرده باشد، برای ارتقا مشکلی ندارد و می‌تواند بدون تصنیف و تألیف کتاب به سمت دانشجویی، استادی و غیره دست یابد. ثانیاً جهت تألیف کتاب سقف قائل شده است که سقف آن ۱۰ امتیاز برای ارتقا با تشخیص هیئت ممیزه دانشگاه قابل محاسبه است. با توجه به جایگاه ارزشمندی که نشر کتاب در رشد جوامع از منظرهای مختلف دربر دارد، این سوگیری به ضرر تألیف کتاب بوده و اهمیت چاپ کتاب را کاهش می‌دهد. این نوع جهت دهی آیین نامه‌ای از سال ۱۳۸۹ شروع گردیده است اما از سال ۱۳۹۵ به آن شتاب داده شده که باعث شده است اعضای هیئت علمی تمایل زیادی به تألیف کتاب نداشته باشند (صفحه ۲۶ آیین نامه).

همچنین یکی از عوامل مؤثر که باعث تولید و گسترش مرزهای دانش در جوامع می‌گردد اقتصاد مقاومتی می‌باشد. با توجه به تغییرات متعدد جهت ترویج علم، اساتید باید به تألیف کتاب مبادرت بورزند. شاخص اقتصادی مقاومتی نیز بر رشد جوامع علمی از ابعاد متفاوت از جمله: توسعه اقتصادی، اقتصاد دانش بنیان، توجه به جایگاه علم، ظرفیت فرهنگی و غیره تأثیر چشمگیری دربر دارد. همچنین، تعامل سازنده‌ای بین تولید علم و اقتصاد مقاومتی به خلق دانش و ثروت در راه توسعه

اقتصادی کشور یاری بزرگی می‌رساند. از جمله مؤلفه‌های تأثیر گذار بر تولید علم شاخص اقتصاد مقاومتی است (اسلامی و همکاران، ۲۰۱۶).

بنابراین در دنیای امروز نقش تولید علم و گسترش آن مسئله‌ای اجتناب ناپذیر می‌باشد. چرا که توسعه جوامع بر پایه گسترش مرزهای دانش استوار است. کسب موفقیت در این حیطه در صورتی قابل حصول می‌باشد که مسئولان در سیاست‌گذاریها آیین‌نامه‌ای ارتقاء مرتبه‌ای علمی اعضای هیئت علمی، توجه مناسبی به تألیف کتاب و رفع افت علمی داشته باشند. جهت توسعه علمی کشور تولید علم و اقتصاد مقاومتی باید هم گام باهم حرکت نمایند. در دنیا امروزی، جامعه‌ای را توسعه یافته می‌دانیم از همه لحاظ و بعد تولید علم بر سایر جوامع برتری داشته باشد.

در واقع، می‌توان گفت تولید علم نمادی از تولید ثروت و قدرت جهانی است. همه نکات ذکر شده جهت تقویت رشد علمی کشور می‌باشد. بنابراین، این سؤال در اذهان مطرح می‌گردد که در حقیقت چه میزان تأثیرگذاری بین تولید علم و اقتصاد مقاومتی وجود دارد. به این ترتیب، این پیوند تا چه مقدار در رشد علمی و اقتصادی و سایر موارد تأثیر گذار می‌باشد. این نمونه‌ها از با اهمیت‌ترین سوالاتی است که این تحقیق بدنبال پاسخ‌گویی به آن می‌باشد. بدین ترتیب، تحقیق حاضر در صدد بررسی تأثیر تولید علم بر اقتصاد مقاومتی است. بررسی مطالعات علمی نشان می‌دهد که تحقیقات کمی در مورد این موضوع به خصوص از منظر خلاء آیین‌نامه‌ای تألیف کتاب جهت ارتقاء اساتید انجام شده است.

مبانی نظری و پیشینه تحقیق

دوایی (۱۳۸۲) مطرح نمود واضح است که با تألیف کتب و نتایج پژوهشی تولید علم شکل می‌گیرد. توجه به شاخص کیفیت و کمیت در ارزیابی مستندات علمی مهم است. بهتر است در آئین‌نامه ارتقاء رتبه اعضای هیئت علمی از دادن امتیاز به شکل سنتی اجتناب گردد. بلکه حداقل امتیاز طبق یک عدد مبنا مشخص شود تا کل امتیاز بدست آید. تا انگیزه کافی جهت نشر نتایج علمی‌شان را صرف نظر از کسب ارتقاء علمی را پیدا نمایند. سیاست‌گذاران کشور با بازنگری در بخش تعیین امتیاز و ارائه الگوی به تألیف کتب و مستندات علمی کمک کنند. از چشم برنامه ریزان علمی مغفول مانده است. گنجی و آزاد (۱۳۸۴) در مطالعه‌ای به بررسی کمی تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد اعم از تألیف کتاب و ترجمه، چاپ مقاله پرداخته‌اند و نتایج نشان داد تألیف کتاب

۳/۱۰ درصد، چاپ مقاله ۲۷/۶۴، ترجمه ۵/۶۳ درصد کل از تولیدات علمی را بخود اختصاص داده است.

در پژوهشی آقاجانی (۱۳۹۳) به بررسی اقتصاد مقاومتی، گرایش کارآفرینانه و تولید دانش، بستر سازی جهت کسب موفقیت در اقتصاد دانش بنیان پرداخت و دریافت که امروزه تولید علم و دانش به مثابه ای یک منبع کلیدی و حیاتی در حیطه‌ای رقابت و رسیدن به توسعه پایدار می‌باشد. پژوهشی زریباف (۱۳۹۴) به بررسی شاخص‌های اقتصاد مقاومتی از جمله: توسعه اقتصادی، استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، دینی و ملی، توجه به جایگاه فرهنگی و ملی و غیره پرداخته و طبق فرمایش رهبر موضوع علم برای کشور بسیار مهم است به عنوان ثروت و عزت ملی با تولید علم حاصل می‌گردد.

کریمی و یعقوبی (۱۳۹۵) در پژوهشی با موضوع به بررسی سنجش نگرش اعضای هیئت علمی دانشگاه زنجان نسبت به اقتصاد مقاومتی و عوامل مرتبط با آن پرداخته‌اند و اعتقاد دارند که بین نگرش اعضای هیئت علمی به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی با برداشت آنها از قابلیت اجرای این سیاست‌ها در حوزه‌های آموزشی ارتباط معنادار وجود دارد و بیانگر نگرش مثبت اعضای هیئت علمی به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است.

نشاط و عالمی (۱۳۹۶) به بررسی مقایسه بروندهای علمی اعضای هیات علمی کتابداری در مراکز پژوهشی و عوامل تاثیرگذار بر آن پرداخته‌اند. نتایج حاکی از این است بالاترین میزان تولید علم مرتبط به مقالات می‌باشد و کمترین مقدار در ارتباط با تألیف و ترجمه کتاب است.

در پژوهشی رضا دوست و همکاران (۱۳۹۶) به بررسی مؤلفه‌های هنجاری و سازمانی تأثیرگذار بر میزان تولید علم اعضاء هیات علمی به مطالعه (دانشگاه شهید چمران اهواز) پرداختند و نتایج نشان داد که متغیرهای ارتباطات علمی معنادار بوده‌اند و در مجموع ۳۱ درصد از تغییرات مربوط به میزان تولید علم در راستای کتاب و مقاله اعضای هیأت علمی می‌باشد.

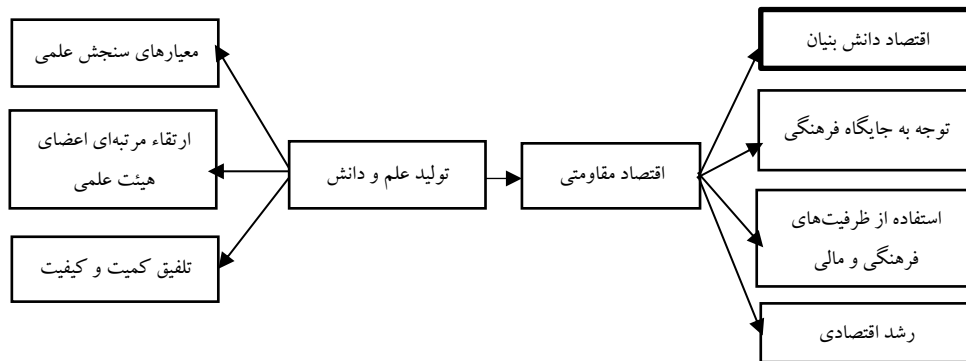
اردکانی (۱۳۹۶) به بررسی موانع تحقق اقتصاد مقاومتی در جمهوری اسلامی ایران پرداخته است اقتصاد مقاومتی به معنایی شناسایی و کنترل اهرم‌های فشار بر حیطه اقتصادی و علمی، سایر بخش‌ها می‌باشد. نتایج نشان داد در سطح ۹۵٪ اتفاق نظر بین خبرگان در رابطه با موانع پیاده سازی اقتصاد مقاومتی وجود دارد که در راستای رفع آنها خط مش‌های باید تدوین گردد.

دیامانتز (۲۰۰۴) بررسی آنلاین نگرش اعضای هیئت علمی به سوی ارتقاء و استقرار مستندات علمی بیان نمود و نتایج نشان داد نبودن شاخص‌ها مناسب ارتقاء و نیاز بازنگری دقیق از نگرانی‌هایی ارتقاء اعضای هیئت علمی است.

در پژوهشی تین (۲۰۰۷) به بررسی عملکرد علمی اعضای هیئت علمی و انگیزه کاری قبل و طی، بعد ارتقاء (مطالعه موردی: تایوان) پرداخته و نتایج نشان داد در بین گروه‌های مختلف سطوح پاداش تأثیر متفاوتی بر روی عملکرد آنها جهت نشر مستندات علمی‌شان و تولید علم داشته است. گاردنر و همکارش (۲۰۱۳) با عنوان تجربه‌ای اعضای دانشگاه در راستای فرایند ارتقاء اساتید مطرح نمودند و نتایج نشان داد رتبه استاد یا استاد "کامل" نشان دهنده بالاترین موقعیت ممکن برای اعضای هیئت علمی است. در این مطالعه کیفی ۱۰ عضو هیئت علمی در یک دانشگاه تحقیقاتی آمریکا، متوجه شدند بیشتر موانع و نگرانی‌های اعضای هیئت علمی مسئله زمان، عدم وضوح قوانین ارتقاء در مستندات علمی مختلفشان و جنسیت است.

امیری و همکاران (۲۰۱۴) به بررسی نقش دانشگاه و عناصر آن در تحقق اقتصاد مقاومتی پرداختند و نتایج حاصله حاکی از این است دانشگاه به عنوان مرکز تولید علم و دانش، مهم‌ترین حیطه تشکیل سیاست‌های برای توسعه علمی کشور است. همچنین، به نقش چهارگانه شاخص‌های از جمله: اساتید، توسعه نظر سنجی، دانشجویان و پژوهش، بررسی محتوای برنامه جهت تولید علم با رویکرد اقتصاد مقاومتی اشاره داشتند.

موسی زاده و همکاران (۲۰۱۶) به بررسی تدوین استراتژی جهت توسعه اقتصاد مقاومتی مبتنی بر دانش با استفاده از مدل SWOT پرداخته‌اند و دریافتند که از این رو، به برخی از نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدات اشاره داشته‌اند. و از آمار در وب سایت بانک جهانی استفاده کرده‌اند. شامل ۱۴۶ کشور می‌باشد. تأثیر شاخص دانش در جوامع مختلف در راستای توسعه اقتصادی متفاوت است.



شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق (منبع: محقق ساخته بر اساس مبانی نظری تحقیق)

فرضیه اصلی تحقیق: "تولید علم و دانش بر شاخص اقتصاد مقاومتی" تأثیر گذار است و همچنین،
 ۳ فرضیه فرعی به شرح ذیل مطرح شده است.

۱. معیارهای سنجش علمی بر شاخص اقتصاد مقاومتی تأثیر گذار است.
۲. ارتقاء مرتبه اعضای هیئت علمی بر شاخص اقتصاد مقاومتی تأثیر گذار است.
۳. تلفیق کمیت و کیفیت دانش بر شاخص اقتصاد مقاومتی تأثیر گذار است.

روش شناسی تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از بعد جمع آوری اطلاعات نیز توصیفی است. جامعه آماری تحقیق شامل اعضای هیئت علمی، اساتید، پژوهش گران، خیرگان و متخصصان دانشگاه امام خمینی استان قزوین است که بالغ بر ۴۲۰ نفرند و از این تعداد، ۲۰۱ نفر با استفاده از جدول مورگان به عنوان نمونه انتخاب شده‌اند. روش نمونه گیری تصادفی ساده و هدف اصلی بررسی تأثیر بین تولید علم و اقتصاد مقاومتی است. برای جمع آوری اطلاعات نیز از پرسشنامه استفاده شده است. جهت تأیید روایی آن و بومی سازی پرسشنامه، نظر استادان متخصص و خیرگان لحاظ گردید و همچنین برای انجام پایایی آن نیز از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است که نتایج آن در جدول ۱ آمده است.

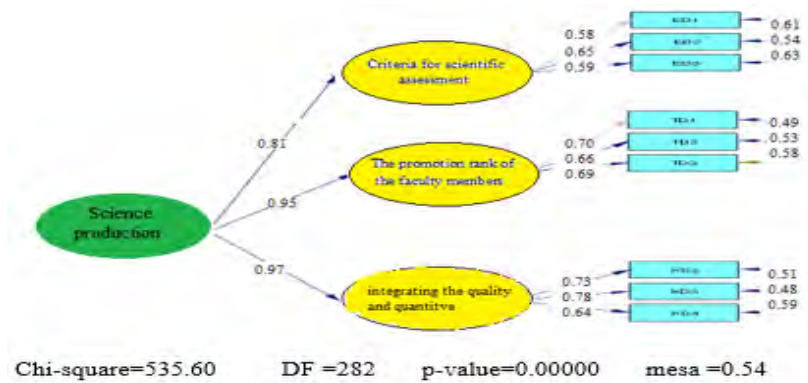
جدول ۱. ضرایب آلفای کرونیباخ مؤلفه‌های تحقیق

متغیر	تعداد گویه‌ها	آلفای کرونیباخ	رفرنس
تولید علم و دانش	۳	۰,۹۱۰	زلفی ۱۳۸۳، ضلالهی ۱۳۹۰، گرگین ۱۳۸۶، باقری ۱۳۹۴
معیارهای سنجش علمی	۳	۰,۸۷۱	ریاحی ۱۳۷۴
ارتقاء مرتبه اعضای هیئت علمی	۳	۰,۸۱۵	ستاری ۱۳۷۸، کریمی ۱۳۹۵، یزدانی ۱۳۹۰
تلفیق کمیت و کیفیت دانش	۳	۰,۷۵۱	ابراهیمی ۱۳۸۷
اقتصاد مقاومتی	۴	۰,۹۲۱	رشوند ۱۳۹۵، تراب زاده ۱۳۹۲، لیتو ۲۰۰۹، عربی ۱۳۹۲، قجری ۱۳۹۳
اقتصاد دانش بنیان	۳	۰,۷۸۷	آقاجانی ۱۳۹۳
توجه به جایگاه فرهنگ در اقتصاد مقاومتی	۳	۰,۸۴۵	میر معزی ۱۳۹۱، قجری ۱۳۹۳
استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، دینی و ملی	۳	۰,۸۰۱	میر معزی ۱۳۹۱، حقیقی ۲۰۱۴
توسعه اقتصادی	۳	۰,۹۳۲	کمیسون ۱۳۹۲، اسدی ۱۳۹۳، حیدری ۲۰۱۵

باتوجه به اینکه همه‌ای ضرایب آلفای کرونیباخ بیشتر از ۷۰ درصد هستند، پرسشنامه از پایایی بالای برخوردار است. جهت بررسی روایی ابزار اندازه‌گیری علاوه بر روایی محتوایی ابزار از آزمون تحلیل عاملی تاییدی استفاده شده است (میرزایی، ۱۳۸۹). برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از مدل معادلات ساختاری با نرم افزار لیزرل استفاده شد (فرنل، ۱۹۸۲).

تحلیل عاملی تاییدی رویکردهای تولید علم

در این تحقیق مؤلفه‌های تولید علم شامل معیارهای سنجش علمی، ارتقاء مراتب ای اعضای هیئت علمی و تلفیق کمیت و کیفیت دانش می‌باشد. در نتیجه، این گویه با تحلیل عاملی بار دوم به منظور تست مدل اندازه‌گیری و تعیین روایی شاخص‌های تولید علم ارزیابی شد. تمام بارهای عاملی بیشتر از ۰/۳ می‌باشند مورد تأیید هستند.



شکل ۱. خروجی تحلیل عاملی مؤلفه‌های تولید علم

نتایج شکل بالا مناسب بودن بارهای عاملی سؤالات مرتبط به هر شاخص را نشان می‌دهد که در جدول شماره ۲ گزارش شده است.

جدول ۲- بارهای عاملی تولید دانش

ردیف	مؤلفه‌ها	بار عاملی	R ²
۱	معیارهای سنجش علمی	۰/۸۱	۰/۷۶
۲	ارتقاء مرتبه اعضای هیئت علمی	۰/۹۵	۰/۹۱
۳	تلفیق کمیت و کیفیت دانش	۰/۹۷	۰/۹۶

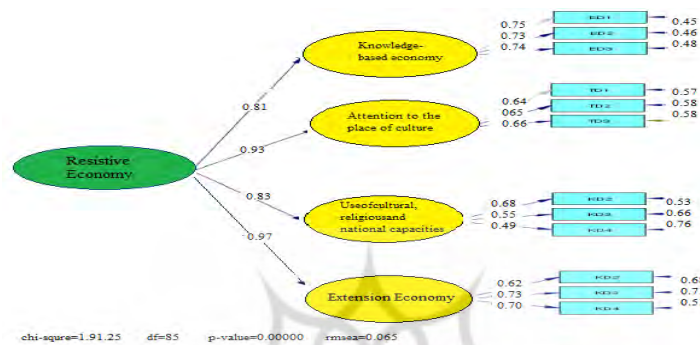
در ادامه مؤلفه‌های برازش مدل اندازه‌گیری گزارش شده که نشان داده مدل دارای برازش بسیاری خوبی است.

جدول ۲. شاخص‌های پردازش مدل تست شده تحقیق حاضر

مقادیر	مشخصات
۱/۸۷	نسبت مجذور خی به درجه آزادی (x2/df)
۰/۰۶۳	جذر برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA)
۰/۹۱	شاخص نکویی برازش (GFI)
۰/۹۵	شاخص تعدیل شده نکویی برازش (AGFI)
۰/۹۶	شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)
۰/۹۴	شاخص نرم شده برازندگی (NFI)

تحلیل عاملی تاییدی اقتصاد مقاومتی

شاخص اقتصاد مقاومتی با چهار مؤلفه می‌باشد، لذا تحلیل عاملی رده دوم به منظور تست مدل اندازه‌گیری و تعیین روایی شاخص‌های سازه اقتصاد مقاومتی ارزیابی شده‌اند. تمام بارهای عاملی بیشتر از ۰/۳ می‌باشند مورد تأیید هستند.



شکل ۲- خروجی تحلیل عاملی مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی

نتایج شکل بالا مناسب بودن بارهای عاملی سؤالات مرتبط به هر شاخص را نشان می‌دهد که در جدول شماره ۳ گزارش شده است.

جدول ۳- بارهای عاملی اقتصاد مقاومتی

ردیف	مؤلفه‌ها	بار عاملی	R ²
۱	اقتصاد دانش بنیان	۰/۸۲	۰/۷۸
۲	توجه به جایگاه فرهنگ در اقتصاد مقاومتی	۰/۹۵	۰/۹۰
۳	استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، دینی و ملی	۰/۸۳	۰/۷۶
۴	توسعه اقتصادی	۰/۹۷	۰/۹۴

تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق

نتایج پژوهش حاکی از این است که ۵۸/۳ درصد پاسخ دهندگان را مردان و ۴۲/۷ درصد پاسخ دهندگان خانم‌ها بوده‌اند. بالاترین درصد آزمودنی‌ها دارای مدرک کارشناسی ارشد و لیسانس و از این میان، ۳۶/۶۶ درصد آنها دکترا و بالاتر می‌باشند، ۶۲/۱ خبرگان و اساتید و ۳۸/۰ درصد پژوهشگران بودند. به منظور ارزیابی نرمال بودن متغیرهای تحقیق مطابق با جدول شماره ۴ استفاده

----- بررسی تأثیر تولید علم

از آزمون فرضیات نیازست تا از نرمال بودن اطلاعات حاصله مطمئن بود. اگر در این آزمون سطح معنادار بیشتر از مقدار خطا یعنی $\alpha=0,05$ باشد فرض H_1 به غیر از این H_0 پذیرفته خواهد شد.

جدول ۴. آزمون کولموگراف-اسمیرنوف متغیرهای تحقیق

متغیرها	مقادیر آزمون	سطح معنادار
تولید علم و دانش	۰/۸۱	۰/۴۹۵
معیارهای سنجش علمی	۰/۵۴۱	۰/۹۵۶
ارتقاء مرتبه اعضای هیئت علمی	۱/۳۸	۰/۱۵۴
تلفیق کمیت و کیفیت دانش	۰/۷۲۰	۰/۷۱۰
اقتصاد مقاومتی	۰/۹۲۰	۰/۸۵۰
اقتصاد دانش بنیان	۰/۷۵۱	۰/۵۵۰
توجه به جایگاه فرهنگ در اقتصاد مقاومتی	۰/۸۲۱	۰/۶۲۰
استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، دینی و ملی	۰/۸۳۲	۰/۴۵۹
توسعه اقتصادی	۰/۹۱۰	۰/۷۱۲

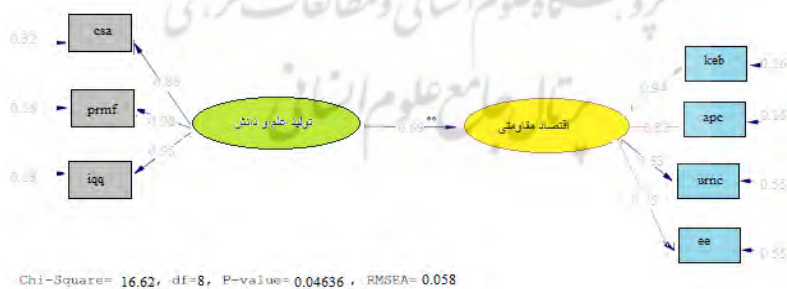
بر اساس نتایج حاصله از جدول بالا سطح معنی داری متغیرها بیشتر از $0,05$ می‌باشد. پس فرض H_1 تأیید می‌گردد. در نتیجه اطلاعات گردآوری شده در رابطه با مؤلفه‌ها تحقیق نرمال می‌باشند. پس از انجام این مرحله، بحث معادلات ساختاری جهت شناسایی روابط بین متغیرها از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج نشان داده که ضریب همبستگی توسعه اقتصادی $r = 0,94$ و تولید علم در سطح $p < 0,01$ مثبت و معنادار است. سایر مؤلفه‌ها هم به همین صورت می‌باشند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

جدول ۵. ماتریس همبستگی سازه‌های تحقیق

متغیرها	تلفیق کمیت و کیفیت	معیارهای سنجش علمی	جایگاه فرهنگ، اقتصاد مقاومتی	اقتصاد مقاومتی	ارتقاء مرتبه هیئت علمی	اقتصاد دانش‌بنیان	تولید علم و دانش	دینی و ملی	استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، توسعه اقتصادی
تلفیق کمیت و کیفیت	۱								
معیارهای سنجش علمی	۰/۸۱	۱							
جایگاه فرهنگ، اقتصاد مقاومتی	۰/۸۶	۰/۷۱	۱						
اقتصاد مقاومتی	۰/۹۳	۰/۶۴	۰/۷۵	۱					
ارتقاء مرتبه هیئت علمی	۰/۸۶	۰/۵۷	۰/۶۳	۰/۷۲	۱				
اقتصاد دانش‌بنیان	۰/۵۶	۰/۵۱	۰/۵۰	۰/۵۹	۰/۴۹	۱			
تولید علم و دانش	۰/۹۱	۰/۸۳	۰/۷۵	۰/۶۴	۰/۶۸	۰/۷۸	۱		
استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، دینی و ملی	۰/۵۸	۰/۶۸	۰/۵۰	۰/۵۳	۰/۶۵	۰/۵۲	۰/۷۳	۱	
توسعه اقتصادی	۰/۹۴	۰/۸۵	۰/۷۳	۰/۷۱	۰/۶۶	۰/۵۵	۰/۵۶	۰/۸۱	۱

در شکل ۳. مدل آزمون شده جهت ارزیابی فرضیه اصلی تحقیق توام با ضرایب استاندارد می‌باشد. همانطور که مشهود است رویکرد تولید علم بر اقتصاد مقاومتی تأثیر مثبت و معنی دار به همراه دارد.



شکل ۳. ضرایب استاندارد مدل تست شده‌ای تحقیق (** $p < 0.05$), ($p < 0.01$)



شکل ۴. ضریب‌های تی مدل تست شده‌ای تحقیق ($p < 0.05$ ** $p < 0.01$) شاخص‌های برازش حاصله از مدل تست شده در جدول ۶ آورده شده‌اند. و همه موارد در سطح خوبی می‌باشند.

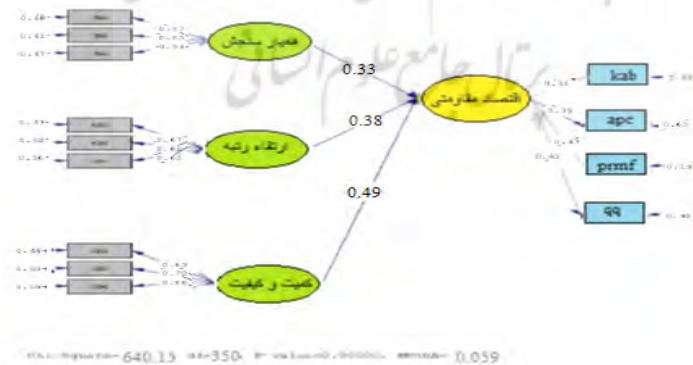
جدول ۶- نتایج ضریب مسیر و واریانس تبیین شده

مسیر	ضریب مسیر	واریانس تبیین شده
تولید علم بر اقتصاد مقاومتی	٪۶۸	٪۴۷

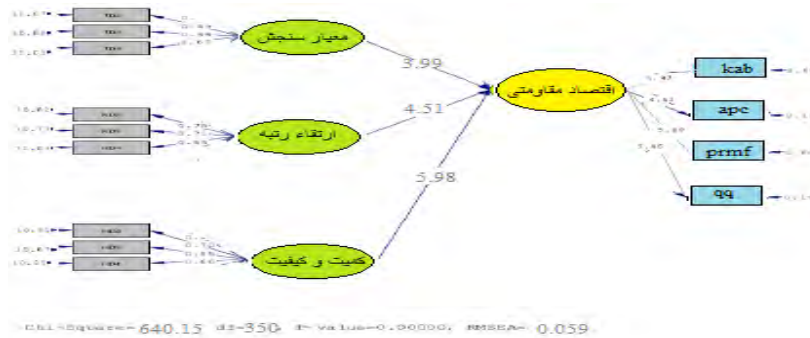
جدول ۷. مشخصه‌های برازندگی مدل برازش گردیده

X ² /df	RMSEA	CFI	GFI	NFI	AGFI
۱/۸۶	۰/۰۶۰	۰/۹۹	۰/۹۷	۰/۹۸	۰/۹۴

مدل معادلات ساختاری جهت ارزیابی فرضیات فرعی تحقیق در تصاویر ذیل مدل تست شده جهت ارزیابی فرضیات فرعی تحقیق و مقدار استانداردشان آورده شده است. همانطور که مشهودست مؤلفه‌های تولید علم و دانش بر اقتصاد مقاومتی تأثیر مثبت و معنی دار دارند.



شکل ۵. ضریب‌های استاندارد شده مدل تست گردیده تحقیق ($p < 0.01$ **، $p < 0.05$ *)



شکل ۶. ضریب‌های تی مدل تست شده تحقیق ($p < 0.01$ **، $p < 0.05$ *)

جدول ۸. نتایج ضرایب تاثیرات مستقیم، غیر مستقیم و کل

مسیر	ضرایب مسیر	واریانس تبیین شده
تولید علم بر اقتصاد مقاومتی	۰/۳۲	٪۶۴
معیارهای سنجش علمی	۰/۳۸	
ارتقاء مرتبه اعضای هیئت علمی	۰/۴۸	
تلفیق کمیت و کیفیت دانش		

بر مبنای جدول ۸ ضرایب تأثیر مؤلفه‌های تولید دانش بر اقتصاد مقاومتی در سطح ۰/۰۱ مثبت و معنادار است. ضمن اینکه ٪۶۴ از واریانس اقتصاد مقاومتی توسط شاخص‌های موجود تبیین می‌گردد.

جدول ۹. مشخصات برازندگی مدل برآش گردیده تحقیق

X^2/df	RMSEA	CFI	GFI	NFI	AGFI
۱/۸۱	۰/۰۶۸	۰/۹۹	۰/۹۷	۰/۹۶	۰/۹۴

یافته‌های تحقیق

با تست فرضیه اصلی تحقیق و براساس نتایج جدول ۱۰، ضریب تأثیر تولید دانش بر اقتصاد مقاومتی ($\beta: 0.68$) با آماره تی (۶/۹۳) در سطح ۰/۰۱ $p <$ مثبت و معنادار می‌باشد. در خصوص فرضیات فرعی تحقیق مطابق نتایج جدول ۱۰ تأیید می‌گردند و بیانگر این است که متغیرهای بر یکدیگر تأثیر مثبت دارند.

جدول ۱۰. یافته‌های آزمون فرضیات تحقیق

P-value	آماره تی	ضریب مسیر	فرضیات
$P < 0,01$	۶,۹۳	۰,۶۸	اقتصادی مقاومتی
$P < 0,01$	۳,۹۹	۰,۳۳	اقتصاد مقاومتی
$P < 0,01$	۴,۵۱	۰,۳۸	اقتصاد مقاومتی
$P < 0,01$	۵,۹۸	۰,۴۹	اقتصاد مقاومتی

بحث و نتیجه گیری

هدف این تحقیق بررسی تأثیر تولید علم، گسترش مرزهای دانش و اقتصاد مقاومتی در بین خبرگان و اشخاص آشنا به این مبحث دانشگاه امام خمینی استان قزوین است. جهت رسیدن به هدف چهار فرضیه برای پژوهش تعریف شد. یافته‌های تحقیق حاکی از آن می‌باشد که بین تولید علم و اقتصاد مقاومتی تأثیر مثبت و معنادار وجود دارد. این نتایج با مطالعات ضلاله‌ی (۱۳۹۰)، گرگین (۱۳۸۶)، باقری (۱۳۹۴)، قاضیپور (۱۳۸۴)، کریمی (۱۳۹۵)، یزدانی (۱۳۹۰)، رشوند (۱۳۹۵)، تراب زاده (۱۳۹۲)، لینو (۲۰۰۹)، عربی (۱۳۹۲)، قجری (۱۳۹۳)، آقاجانی (۱۳۹۳)، میرمعزی (۱۳۹۱)، قجری (۱۳۹۳)، حقیقی (۲۰۱۴)، کمیسیون (۱۳۹۲)، اسدی (۱۳۹۳)، حیدری (۲۰۱۵) همخوانی دارند. بر مبنای نتایج بدست آمده و تأیید همه‌ای فرضیات پژوهش پیشنهاداتی به شرح ذیل جهت رفع افت علمی و خلاء ارتقاء مرتبه‌ای اعضای هیات علمی در راستای تألیف کتب و مستندات علمی‌شان توصیه می‌گردد:

۱. از آنجا که نتایج در جدول ۱۰ نشان داد معیارهای سنجش علمی بر اقتصاد مقاومتی تأثیر مثبت و معنادار دارد. بنابراین توصیه به افزایش میزان تحقیق و توسعه علمی، برنامه ریزی راهبردی جهت پیاده سازی آن با تاکید معیارهای سنجش علمی، اصلاح قوانین ضد تولید علم و رفع افت علمی، پیاده سازی اقتصاد دانش بنیان بر مبنای گسترش مرزهای دانش می‌گردد.

۲. با توجه به تأثیر مثبت و معنادار ارتقاء مرتبه اعضای هیات علمی بر اقتصاد مقاومتی با توجه به نتایج جدول ۱۰، پیشنهاد می‌شود ارائه معیارهای واقعی تر و بازنگری خط مشی‌های آیین نامه‌ای ارتقاء مرتبه اعضای در راستای کمک به اقتصاد مقاومتی در کشور، تدوین قوانین با در نظرگیری امتیازمتساوی و برابر در راستای تألیف کتاب در مقایسه با چاپ مقالات داخلی و خارجی توسط

اعضای هیئت علمی مدنظر باشد چرا که منجر به کاهش افسردگی و دل‌سردی اعضای هیئت علمی در رابطه با تألیف کتاب و ایجاد انگیزه می‌گردد.

۳. یافته‌ها حاصله در جدول ۱۰ مبین تأثیر مثبت و معنادار تلفیق کمیت و کیفیت دانش بر اقتصاد مقاومتی است. بنابراین توصیه به برنامه ریزی آموزش عالی بیش از آنکه به کمیت توجه نمایند به کیفیت تولیدات علمی جهت برتری یافتن مستندات علمی در مقایسه با سایر کشور توجه کنند. و به تدوین سیاست‌ها و برنامه‌هایشان در راستای اقتصاد مقاومتی مبادرت نمایند. چرا نقش کلیدی در پیشرفت‌های علمی و تکنولوژیکی هر کشوری دارد و در بازخورد غیر مستقیم آن منجر به توسعه اقتصادی و علمی می‌گردد.

پیشنهادات

-طبق ماده ۳ آیین نامه ارتقاء در رابطه با تولید دانش و علم، یکی از تدابیر پیشنهاد شده ارتقاء و اصلاح شیوه اجرای آیین نامه‌های مرتبط جهت ایجاد تمایل در اساتید و اعضای هیئت علمی به منظور تألیف کتاب می‌باشد. صدور تصویب نامه‌های علمی از وزارت علوم و سازمان‌های مرتبط در راستای ارتقاء مرتبه‌ای اساتید یکی از موضوعات مهم در این حیطه است.

-در راستای افزایش تولید علم و دانش جدید، تکنولوژی‌های پیشرفته در کشور، طبق بند ۴ و ۷، ۶ سند راه کارهای و تدبیرها لازم اما کافی نیست. دست اندرکاران در حوزه‌های مختلف کشور باید از هر نظر اقناع شوند تا گام اصلی را جهت ترویج و تولید علم، توسعه و تحقیق کاربرد اقتصاد دانش بنیان که تنها مزیت رقابتی صنایع نسبت به همدیگرست را در استفاده از علم و دانش بردارند.

-در ماده ۳ آیین نامه ارتقاء صفحه ۱۰، تدوین کتاب علاوه بر اینکه از نظر حجم ظرفیت برای بیان مسئله و طرح ((سواد اطلاعاتی)) فضای کافی در اختیار مؤلف قرار می‌دهد از نظر انتشار و توزیع مطالب نیز مفیدتر به نظر می‌رسد. بسیار به جاست که در آیین نامه ارتقاء بیشتر مورد توجه واقع شود.

- با توجه به اینکه مقرر است آیین نامه جدید ارتقا به دانشگاه‌ها ابلاغ گردد، سیاست گذاری آیین نامه ارتقا به گونه‌ای تدوین و تنظیم شود که تألیف کتاب نیز مانند مقالات و طرح‌های پژوهشی از امتیازات یکسانی برخوردار باشند و با انگیزه و استقبال بیشتری در اساتید دانشگاه‌ها ایجاد نماید. به

فرایند اشتغال زایی و کار آفرینی این صنعت، از حجم بیکاران فارغ التحصیل که دغدغه همه مسئولین کشور است کاسته شود.

-تحولات سریع تولید علم و فرهنگ، تکنولوژی، حضور تغییرات وسیع پژوهشی در هزاره سوم، جامعه را در وضعیتی قرار داده است که خلق راهبردی در حوزه های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی جهت رسیدن به اهداف سند چشم انداز و رشد علمی به عنوان یک امر کلیدی و قدمی حیاتی در راستای توسعه در همه بخش ها شده است. توجه به مؤلفه های تولید علم و اقتصاد مقاومتی بمانند یک نیاز واجب جهت توسعه برنامه های علمی کشور و تحریم های موجود، توجه و اقدام راسخ از جانب دست اندرکاران را می طلبد. ضرورت رفع موانع افت تولید علم و اجرایی نمودن راه کارها باید بیش از اندازه این مسئله گوشزد گردد.

-تأیید و پیاده سازی برنامه های تشویقی جهت گسترش، بهبود و سازماندهی ارتباط دانشگاه ها و مراکز پژوهشی با بخش های صنعتی و اجرایی کشور جهت تألیف کتاب و مستندات علمی و توجه به دیدگاه نخبگان و صاحب اندیشان مرتبط برای گسترش مرزهای دانش و ترویج علم لازم است.

منابع

- ابراهیمی باقر؛ حیاتی، سعیده و زهیر (۱۳۸۷). کمیت و کیفیت تولید علم در دانشگاه های ایران. اندیشه های نوین تربیتی، دوره چهارم، ش ۱۲۶: ۳-۱۰۵.
- اسدی، علی (۱۳۹۳). نظام اقتصاد اسلامی الگویی کامل برای اقتصاد مقاومتی. فصلنامه سیاست های راهبردی و کلان، دوره ۲، شماره ۲.
- آشنا، مصطفی؛ یوسفی، حمیدرضا؛ صادقی، فرزانه (۱۳۸۳). سرمایه فکری، سرمایه های ارزشمند و مؤثر در سازمان امور مالیاتی کشور. فصلنامه تخصصی مالیات، شماره ۶، ۱۳۹-۱۵۵.
- آقاجانی؛ حسنعلی، مجدد؛ شیوا، (۱۳۹۳). مثلث اقتصاد مقاومتی، گرایش کارآفرینانه و مدیریت دانش، بسترساز موفقیت در اقتصاد دانش بنیان. کنفرانس اقتصاد و مدیریت کاربردی با رویکرد ملی.
- امانی، غفور (۱۳۸۶). اهمیت کتاب و کتابخانه و تأثیر مطالعه در روند تکامل جامعه از دیدگاه اسلام و قرآن. پیام کتابخانه ص ۷-۴.
- جهرمی، ترا بزاده؛ سجادی، سید علیرضا؛ سمعی نسب، مصطفی (۱۳۹۲). بررسی ابعاد و مؤلفه های اقتصاد مقاومتی جمهوری اسلامی ایران (مبنتی بر دیدگاه مقام معظم رهبری) فصلنامه مطالعات انقلاب اسلامی، سال دهم، شماره ۳۲، ۳۱-۴۶.
- دوائی، امیر حسین، نمی خواهیم متولی فناوری کشور باشیم، خبرنامه تحقیقات و فناوری، شماره ۱۹، ص ۵-۶، آبان و مهر ۱۳۸۲.

- رشوند، علی اکبر (۱۳۹۵). مدیریت سیاسی، اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل. وب سایت اداره کل مدیریت بحران استانداری قزوین.
- ریاحی، محمد اسماعیل (۱۳۷۴). شاخص‌های علم سنجی و ارزیابی تطبیقی فعالیت‌های انتشارات و تأثیر گذاری ارجاعات در ۳۲ کشور، فصلنامه سیاسی علمی و پژوهشی رهیافت، شماره ۸، ص. ۷۰-۸۰.
- زریباف، سید مهدی (۱۳۹۴)؛ ماهیت و ارکان اقتصاد مقاومتی در نگاه رهبر انقلاب اسلامی، در آمدی بر پدافند اقتصادی، انتشارات نیلوفران.
- زلفی گل، محمد علی (۱۳۸۳). از ترویج علم تا تولید ثروت از دانش، فصلنامه سیاسی علمی و پژوهشی رهیافت، شماره ۳۳، پاییز ۱۳۸۳، ص. ۱۶-۲۴.
- ستاری، آرزیتا. (۱۳۷۸) ارزیابی وضعیت پژوهش در میان اعضای هیئت علمی دانشگاه (مطالعه موردی: دانشکده علوم تربیتی)، تهران، مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی، فصلنامه علوم تربیتی، شماره ۵۵، ۹۵-۱۱۲.
- سعیدی، فرخ (۱۳۸۴). راه چهارم: راهنمایی دانشمندان جوان ایرانی، انتشارات نخل دانش، چاپ اول، فصل ۶، ۷ و ۸، ص. ۵۷-۸۰.
- شیخ زین الدین محمود، کشمیری مهدی، خاکباز حسن، خدابنده لیلیا (۱۳۹۳) جایگاه کریدورهای علم و فناوری در توسعه اقتصاد دانش محور، رشد فناوری، دوره ۱۰، شماره ۳۸، ص ۲-۱۳.
- شیری، مرتضی و زلفی گل، محمد علی (۱۳۸۹) مراکز تحقیق و توسعه: پل موفقیت بین دانشگاه و ۹۹. ۱۹۶، صنعت"، فصلنامه نشاء علم.
- صمد رنجبر، اردکانی (۱۳۹۶) موانع تحقق اقتصاد مقاومتی در جمهوری اسلامی ایران، فصلنامه رهیافت انقلاب اسلامی، شماره ۳۹، ص. ۱۴۱-۱۶۰.
- ضلالهی، سیفاله و منصوره ملکی توانا (۱۳۹۰). راه کارهای برونرفت از موانع فرهنگی تولید علم در دانشگاه‌ها، نشریه معرفت، سال بیستم، ش ۱۷۱: ۱۲۴-۱.
- عربی، حسین (۱۳۹۲). اقتصاد مقاومتی در بیانات مقام معظم رهبری. فصلنامه سیاست کلان، سال دوم، ۲۶، ۹.
- قجری کناری، مهدی؛ قل یزاده کناری، شیما (۱۳۹۳). اقتصاد مقاومتی راه کاری اساسی برای حماسه سازی اقتصادی. دومین کنفرانس بین المللی تحریم‌های اقتصادی.
- کریم رضا دوست و عبدالله رضا نواح، الهام ادیب زاده (۱۳۹۶) بررسی عوامل هنجاری و سازمانی مؤثر بر میزان تولید علمی اعضای هیات علمی مورد مطالعه (اعضاء هیات علمی چمران اهواز)، مجله علمی و پژوهشی کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاه شهید چمران اهواز، دوره ۲۴، شماره ۲۰، صفحه ۲۳-۴۲.
- کریمی اعتماد، فاطمه، یعقوبی، جعفر (۱۳۹۵) (سنجش نگرش اعضای هیئت علمی دانشگاه زنجان نسبت به اقتصاد مقاومتی وعوامل مرتبط با آن. فصلنامه علمی-پژوهشی رهیافت. ۳۸- ۳۷، ص ۱۹ انقلاب اسلامی.

- کمیسیون اقتصاد کلان، بازرگانی و نظام اداری (۱۳۹۲). اصول کلی حاکم بر اقتصاد مقاومتی در سیاست‌های کلی. فصلنامه سیاست کلان، سال دوم، شماره دوم، ۱۴۱-۱۵۲.
- گرگین، متقی (۱۳۸۶) جایگاه علم و عقلانیت در اسلام، وسایت صحیفه معرفت.
- گنجی، علیرضا؛ ازاد اسدالله (۱۳۸۴) مطالعه وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضاء هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد، کتابداری و اطلاع رسانی، دوره ۸، ص ۳۳-۶۲.
- مسلم باقری؛ قاسم سلیمی، مهدی محمدی؛ مریم طیبی خرمی (۱۳۹۴). تحلیلی بر عوامل ساختاری و رفتاری مؤثر بر ارتقای فرهنگ تولید علم در دانشگاه‌های کشور؛ مورد مطالعه: دانشگاه شیراز مدیریت در دانشگاه اسلامی ۱۰، سال چهارم، شماره ۲، ص ۱۸۱-۲۰۶.
- میرزایی، خ (۱۳۸۹). پژوهش، پژوهشگری و پژوهشنامه نویسی. تهران: انتشارات جامعه شناسان، صص ۳۸-۵۰.
- میرمعزی، سیدحسین (۱۳۹۱). اقتصاد مقاومتی و ملزومات آن (با تأکید بر دیدگاه مقام معظم رهبری) فصلنام هی اقتصاد اسلامی، سال دوازدهم، شماره ۴۷، ۴۹.

References

- Briguglio, Lino, and Stephen Piccinino. (2009). Growth and Resilience 16. East Asia and the Impact of the Global Recession. Available at:http://www.um.edu.mt/_data/assets/pdf_file/0011/141959/
- Diamantes T. (2004). Online survey research offaculty attitudes toward promotion and tenure.Essays in Education online journal..<http://usca.edu/essays/vol122004/diamantes.pdf>
- Fornell, C. and Bookstein, F.L. (1982) Two Structural Equation Models: LISREL and PLS Applied to Consumer Exit-Voice Theory. Journal of Marketing Research, 19, 440-452. <https://doi.org/10.2307/3151718>
- Gardner SK, Blackstone A. (2013).Putting in your time: Faculty experiences in the process ofpromotion to professor. Innovative HigherEducation. 15:1.
- Haghighi and Salarian (2014). The Role of Culture in International Marketing, Relying on Resistive Economy.Journal of Resistive Economics, vol. 5, No.34.
- Hassan Moosazadeh & Pejman Barimani & Samaneh Doost Mohammad & Alireza Eslami, (2016). "Developing Strategies to Improve Knowledge-Based Resistive Economy Using SWOT Model," International Journal of Resistive Economics, Toroudshomal Research-Industrial Company, vol. 4(4), pages 96-108, October
- Khanzadi and Heidari (2015). Analyzing the Impact of Economic Strengthening on Economic Liberalization (A Resistive Economics Approach). Journal of Resistive Economics, 6, Number 37.

- Teymouri M, Tootoonchi M, Salehi M, Hassanzadeh (2007). A. Job satisfaction among faculty members of Isfahan University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education; 7(2):2, 27-36.
- Tine, F. F. (2007). Faculty Research Behavior and Carrere Incentive: The case of Taiwan. International Journal of Educational Development, 27(1), 4-17.





پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی

